habeat epm ppls stult⁹ & insipiens. Ibat hō girouagus,& alter sathanas circuibat terrā & pambulabat eā: insignia sacra circūferens. Quæ ubiqꝫ ostētās, ubiqꝫ eorū gr̃a recceptabat: cōciliās sibi p hæc aīos oīm: & à malachia q̃scūqꝫ potuisse auertēs. Hæc ille. Erat autē prīceps quidā de potētiorib⁹ iniq̃ pgenici, quē rex priusquā ciuitatē exiret iurare coegerat pacē tenere epo: acceptis ab eo insuper obsidibus multis. Is post regis exitū nihilomin⁹ ciuitatē ingressus cōsiliū habuit cū ppinqs & amicis, quō sctm̄ dolo teneret, & occideret. Timebāt uerò plebē. Et cōiurātes in necē malachiæ cōstituere locum & diem: & traditor dedit eis signū. Ipso die cū uespertina iā solēnia ī ecclīa celebraret antistes cum uniuerso clero & multitudine ppli: mittit ad ipm nequā ille in uerbis pacificis ī dolo: rogās q̄tenus ad se dignet descēdere: ut faciat pacē. R̄ndētib⁹ q assistebant ipm potius ad epm debere uenire: ecclīā esse cōpetētiorē locū firmādæ pacis (siqdē psenserāt dolū) subiūgūt q missi erāt hoc tutū nō esse pricipi, timere eū capiti suo: nec se credere turbis q̄ se ante hos dies cā epi ppemodū intremissent. Cōtēdētib⁹ ī hūc modū, illis qdē ut iret, istis uerò ne iret: eps cupid⁹ pacis & mortis nō timid⁹: sinite, inqt fres, sinite me imitari magistrū meū. Sine cā sum Xp̄ian⁹: si Xp̄m nō sequor. Forte flecto hūilitate tyrānū: etsi nō, uinco tn̄: exhibēs oui pastor, sacerdos laico, qđ mihi illi debuerat. Vos quoqꝫ qđ ī me est: nō parū ædifico exēplo tali. Quid ei si cōtigat occidi? Nō recuso mori: ut uos uitæ ex meæ teneatis exēplū. Oportet epm (ut ait epoꝝ prīceps) nō dn̄ari in clero: sed formā fieri gregis. Haud aliā sanè formā quā ab illo accepimus: qui hūiliauit semetipm fact⁹ obediens usqꝫ ad mortē. Quis mihi det hanc relinquere filijs signatā sanguine meo. Expꝛimini certe an sacerdos uester digne satis à Xp̄o didicerit mortē nō timere p Xp̄o. Et surgens cœpit ire fletib⁹ cūctis & supplicātibus ne tm̄ cuperet pro Xp̄o mori, ut tm̄ Xp̄i gregē desolatū relinq̄ret. Verū ille totā spē suā ponēs in dn̄o, tota alacritate prexit: tribus tm̄ comitatib⁹ discipl'is paratis mori cū eo. Qui ut calcato limine dom⁹, repēte se medio itulit armatorū, scuto fidei ipe munit⁹, cōcidere facies oīm: qa pauor irruit sup eos, ita ut dicere posset epus. Qui tribulāt me inimici mei: ipi infirmati sunt & ceciderūt. Hoc uerbū uerū est. Videres hostiā stātem, carnifices ferro armatis manib⁹ undiqꝫ circūstātes, & qui immolaret nō erat. Putares stupere lacertos: sic nō fuit qui extenderet manū. Nam & is quoqꝫ qui caput malitiæ uidebat: assurgit ei potius quā insurgit. Vbi quæso signū ô homo, qđ dederas in morte pōtificis? Hoc magis honoris signū quā mortis indiciū. Deferre est hoc nō mortē inferre. Res mira. Pacē offerūt: qui necē parauerāt. Nō est ꝙ abnuat: q & uitæ periculo quæsierat eā. Itaqꝫ facta est pax, & tam firma: ut ab illa die hostē sacerdos nō modo pacatum habuerit: sed subditū sed deuotū. Quo audito fideles quiqꝫ gauisi sunt: ꝙ nō modo saluatus sit sanguis innoxi⁹ in die illa: sed & nocentiū multorū animæ malachiæ meritis euaserint ad salutē. Et apprehēdit omnes circūquaqꝫ timor, audiētes quomodo duos inimicorū ei⁹ qui uiderent ferociores in generatione sua sic subita uirtute prostrauit deus: istū loquor qui in manibus est, & eū de quo superi⁹ dixi. Alterū eīn terribiliter mulctatū in corpore, alterū misericorditer mutatū in corde: ambos mirabiliter cōprehēdit, in cōsilijs q̄ cogitabāt. His ita peractis cœpit iam in ciuitate episcopus tota libertate disponere & ordinare de oībus pertinētib⁹ ad ministeriū suū: nō tamē sine cōtinuo discrimine uitæ suæ. Nā etsi iā nemo qui palā noceret: ab insidiantibus tamē nec locus satis tutus episcopo erat nec tempus feriatū. Et deputati sunt ei uiri armati ad custodiā die ad nocte: sed ille magis in dn̄o cōfidebat. Fuit uerò cōsilium præfatū schismaticū isequi, eo ꝙ seduceret multos ex insignibus quæ ferebat, suadēs omnibus se episcopum esse debere: & sic solicitans plebes aduersus malachiā atqꝫ ecclesiæ unitatem. Et fecit sic. Et sine difficultate ita in breui uniuersas sepiuit uias eius, per gratiā sibi à domino datā & quam habebat ad omnes; ut malignus ille coactus sit dare manus, reddere insignia, & quiescere de reliquo in omni subiectione. Ita malachias licet per multa pericula & labores, prosperabatur in dies & confortabatur: magis ac magis abundans in spe & uirtute spiritus sancti. ¶ Nec modo malefactores sed & detractores malachiæ corripuit deus. Quidam uerbi gratia, gratiam habens principum & potentum, etiam ipsius regis ꝙ esset adulator & garrulus & potens in lingua: fauebat per omnia aduersarijs Malachiæ & procaciter tuebatur partem eorum. Sancto uerò & præsenti resistebat in facie, & detrahebat absenti: irreuerenter occurrens ei in omni loco, maximeqꝫ ubi celebrioribus illum sciret interesse conuentibus. Sed cito digna linguæ procacis mercede donatus est. Intumuit & computruit lingua maledica uermibus ex ea scatētibus & diffluētibus toto ore blasphemo. Quos per septem ferme dies incessanter uomens: tandem cum illis miseram expuit animam. ¶ Loquente coram aliquando malachia & populum exhortante, mulier quædam infelix ausa est interrumpere sermonem clamoribus improbis: non deferens sacerdoti & spiritui qui loquebat. Erat autem de progenie impia & spiritū habēs in naribus, blasphemias contumeliasqꝫ euomebat in sanctum: dicēs hypocritiam & inuasorem alienæ hæreditatis, sed & caluiciei illius improperans. At ille nihil respondit ei, sicut erat uerecundus & mitis: sed dominus respondit pro eo. Versa illa in insaniam est, domino iudicante: & crebris uocibus clamitans se suffocari à malachia: morte demū horrenda luit pꝑeccatū blasphemiæ. Sic misera assumēs aduersus malachiā iproperiū helisæi: uere illum sibi alterū experta est helisæum. Porrò quia causa pestilētiæ cuiusdā ortæ in ciuitate, multitudine cleri & populi solēniter cū memoria sctōrū tunc foras eduxerat: ne hoc qdē ptereūdū, ꝙ orāte malachia, pestilētia illico cōqeuit. Ex hoc iam q mutiret aduersus eū nō fuit: dicentibus qui de semine chanaā sunt, fugiamus malachiam, quia dn̄s pugnat pro eo. At sero istud: quia zelus dn̄i ubiqꝫ occurrens eis, persecutus est eos usqꝫ ad internetionē. Quomodo intra paucos dies perijt memoria eorum cum sonitu. Quomodo facti sunt in desolationem, subito defecerunt, perierunt propter iniquitatem suam? Grande hodieqꝫ miraculum facit tam uelox generationis illius deletio: his præsertim qui eorum nouerant superbiam atqꝫ potentiam. Multa quidem & alia signa fuere quibus deus glorificauit nomen suum: & seruum suum inter sudores & pericula cōfortauit. Quis digne commemoret? Non tamē omnia prætcrimus: et non sufficiemus ad omnia. Propter seriem autē narrationis ne impediatur: aliqua quæ dicturi sumus referuamus in finem.

IGitur malachias intra triennium reddita retributione superbis, & libertate ecclesiæ restituta: pulsa barbarie, & reformatis ubiqꝫ moribus christianæ religionis uidens omnia in pace esse: cœpit cogitare & de sua pace. E[illegible] memor propositi sui, constituit pro se Gelasium uirum bonum & dignum tali honore: cōniuentibus clero & populo, quin potius sustinentibus propter pactum. Nā aliàs durum uisum omnino. Quo cōsecrato, regibusqꝫ ac principibus attentius commendato: ipse clarus miraculis & triumphis ad suam parochiam redit. Non tamen connereth: & audi causam dignam relatu. Diocesis illa duas fertur habuisse antiquitus episcopales sedes: & duo extitisse epatus. Id uisum melius malachiæ. Itaqꝫ, quos ambitio cōflauit in unum malachias reuocauit in duos: partem alteri episcopo cedens, partē retinens sibi. Et propterea non uenit connereth, ꝙ in ea iam episcopum ordinasset: sed dunū se contulit: disterminās parochias sicut in dieb⁹ antiquis. O purū cor ô oculum columbinum. Locū tradidit nouo episcopo qui uideret parator, principalior haberet: locū in quo sederat ipse. Vbi sunt qui de terminis litigant, pro uno uiculo perpetes adinuicē inimicitias exercentes? Nescio si quod genus hominum magis quā istos antiquū uaticinium tangat: [illegible] prægnantes galaad ad dilatandum terminos suos. Sed hæc aliàs.